

Невдалий сценарій відхилення за недостовірну інформацію

Той, хто володіє інформацією, володіє світом, а у закупівлях — обов'язком відхилення. Так, у разі отримання замовником факту зазначення учасником у тендерній пропозиції будь-якої недостовірної інформації, що є суттєвою при визначенні результатів процедури закупівлі, замовник відхиляє тендерну пропозицію такого учасника. Адже наявність інформації не завжди гарантує її достовірність. Аби впевнено зробити крок у сторону відхилення найкращої тендерної пропозиції, важливим є не тільки підхід до процесу її пошуку, а й джерело даної інформації. Зокрема, чи вважатиметься інформація, отримана з мережі Інтернет та вебсайтів, як одного з найзручніших для пошуку джерел інформації, підставою для відхилення тендерної пропозиції учасника?

Що каже Закон?

За результатами розгляду та оцінки тендерної пропозиції / пропозиції замовник визначає переможця процедури закупівлі та приймає рішення про намір укласти договір про закупівлю згідно з цим [Законом України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон).

Замовник **має право звернутися за підтвердженням інформації, наданої учасником, до органів державної влади, підприємств, установ, організацій відповідно до їх компетенції**. У разі отримання достовірної інформації про невідповідність переможця процедури закупівлі вимогам кваліфікаційних критеріїв, підставам, установленим частиною 1 статті 17 Закону, або **факту зазначення у тендерній пропозиції будь-якої недостовірної інформації, що є суттєвою при визначенні результатів процедури закупівлі**, замовник відхиляє тендерну пропозицію такого учасника.

Підстави для відхилення тендерної пропозиції учасника зазначені в статті 31 Закону, серед яких: **учасник процедури закупівлі зазначив у тендерній пропозиції недостовірну інформацію, що є суттєвою при визначенні результатів процедури закупівлі, яку замовником виявлено згідно з частиною 15 статті 29 Закону**.

Отже, виконання даної законодавчої норми в частині звернення за підтвердженням інформації є правом замовника, а от відхилення тендерної пропозиції учасника, що (не)свідомо зазначив недостовірну інформацію, — прямим обов'язком.

З урахуванням викладеного виникає запитання: що вважатиметься документальним підтвердженням надання учасником у складі тендерної пропозиції недостовірної інформації? Чи є фактичне підтвердження наданої інформації шляхом використання джерел з мережі Інтернет підставою для відхилення?

Для отримання відповіді на це запитання ознайомимось із роз'ясненням Уповноваженого

органу з цього приводу.

Так, на офіційному сайті Мінекономіки оприлюднено запит від ТОВ «Х» № 782/2021 такого змісту: «Замовник відхилив тендерну пропозицію учасника по причині “учасник процедури закупівлі зазначив у тендерній пропозиції недостовірну інформацію, що є суттєвою при визначенні результатів процедури закупівлі, яку замовником виявлено згідно з частиною 15 статті 29 Закону.” У **якості відкритих джерел замовник використовував інтернет-сторінки** виробників предмета закупівлі та не прийняв до уваги документацію на підтвердження технічних та якісних характеристик предмета закупівлі та гарантійні листи від виробників про поставку товару з технічними та якісними характеристиками згідно зі специфікацією предмета закупівлі.

У тендерній документації визначено, що замовник має право звернутися за підтвердженням інформації, наданої учасником, до органів державної влади, підприємств, установ, організацій відповідно до їх компетенції. Інтернет-сторінки не належать до переліку вказаних джерел інформації. Крім того, інтернет-сторінки виробників не містять всієї технічної документації та всього спектра товару, вони є тільки інформаційним ресурсом про загальні можливості виробника, тому не можуть слугувати для прийняття рішення, що виробник не має такої продукції, як предмет закупівлі. Чи правомірне рішення замовника в даному випадку?».

У відповідь на запит на отримання інформації Уповноважений орган повідомляє таке: «Відповідно до абзацу 2 частини 15 статті 29 Закону замовник має право звернутися за підтвердженням інформації, наданої учасником, до органів державної влади, підприємств, установ, організацій відповідно до їх компетенції. При цьому замовник самостійно визначає установу, організацію, до компетенції якої належить підтвердження інформації, наданої учасником.

Разом з тим з огляду на зміст частини 2 статті 44 Закону за порушення вимог цього Закону службові (посадові) особи, уповноважена особа замовника та керівники замовників несуть відповідальність згідно із законами України.

У свою чергу, відповідно до абзацу 2 частини 8 статті 18 Закону скарги, що стосуються прийнятих рішень, дії чи бездіяльності замовника, які відбулися після оцінки тендерних пропозицій учасників, подаються протягом десяти днів з дня, коли суб'єкт оскарження дізнався або повинен був дізнатися про порушення своїх прав унаслідок рішення, дії чи бездіяльності замовника, але до дня укладення договору про закупівлю.

Водночас питання оскарження процедур закупівель розглянуто в листі від [07.08.2020 № 3304-04/49140-06](#) “Щодо порядку оскарження процедур закупівель”.

Коментар редакції

Недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які

існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені).

Вирішуючи питання про визнання достовірності поданої учасником інформації та керуючись частиною 15 статті 29 Закону, як зазначалося вище, замовник має право **звертатися за підтвердженням інформації, наданої учасником, до органів державної влади, підприємств, установ, організацій згідно з їхньою компетенцією.**

При цьому замовник відхиляє тендерну пропозицію учасника в разі отримання достовірної інформації про невідповідність переможця процедури закупівлі:

вимогам кваліфікаційних критеріїв;

підставам, установленим частиною першою статті 17 Закону;

у разі факту зазначення у тендерній пропозиції такого учасника будь-якої недостовірної інформації, що є суттєвою при визначенні результатів процедури закупівлі.

Важливо! Законом чітко встановлено єдиний можливий спосіб підтвердження інформації, наданої учасником у тендерній пропозиції, — звернення до третіх осіб (у межах їхньої компетенції). Жодна інформація, отримана іншим шляхом, зокрема з відкритих джерел (Інтернет, вебсайти, засоби масової інформації тощо), а також результати перевірки, проведеної замовником, не можуть слугувати підставою для відхилення тендерної пропозиції. Зазначимо, що Законом чітко не встановлено та не визначено порядку таких звернень, тому, аби уникнути зайвих запитань під час перевірки контролюючими органами щодо наявності документального підтвердження своїх подальших дій (відхилення або укладення договору про закупівлю), рекомендуємо звертатися за підтвердженням інформації шляхом направлення відповідних запитів.

Однак у разі прийняття замовником рішення про звернення за підтвердженням достовірності поданої учасником інформації слід враховувати часові обмеження строку розгляду найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції, який не повинен перевищувати п'яти робочих днів з дня визначення найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції (частина 10 статті 29 Закону).

З метою дотримання публічного законодавства та враховуючи витрати часу на підготовку запиту, а також отримання відповідей на них, замовнику слід заздалегідь подбати та аргументовано продовжити строк розгляду тендерних пропозицій до 20 робочих днів, оприлюднивши повідомлення в електронній системі закупівель протягом одного дня з дня прийняття відповідного рішення.

Покроковий алгоритм дій підтвердження інформації, поданої учасником:

у разі наявності сумнівів та з метою (спростування) доведення факту надання учасником недостовірної інформації тендерним комітетом / уповноваженою особою

приймається аргументоване рішення щодо необхідності підготовки та подання відповідних запитів до органів державної влади, підприємств, установ, організацій відповідно до їх компетенцій. Оскільки вказане рішення оформляється протокольоно, то задля економії часу пропонуємо на порталі RADNUK.COM.UA спеціально розроблений зразок протоколу «Протокол необхідності підтвердженням інформації, наданої учасником, до органів державної влади, підприємств, установ, організацій»;

за необхідності прийняти відповідне рішення щодо продовження строку розгляду тендерної пропозиції з подальшим оприлюдненням повідомлення в електронній системі закупівель у встановлені законодавством строки;

за результатами розгляду інформації, отриманої на відповідний запит замовника, тендерним комітетом / уповноваженою особою приймається аргументоване рішення про (не)достовірність поданої учасником інформації у складі тендерної пропозиції з подальшим складанням та оприлюдненням протоколу розгляду;

у разі підтвердження факту зазначення учасником у тендерній пропозиції будь-якої недостовірної інформації, що є суттєвою при визначенні результатів процедури закупівлі, замовник, керуючись частиною 15 статті 29 та статтею 31 Закону, приймає рішення щодо його відхилення.

Вирішуючи питання про доведення факту надання учасником (не)достовірної інформації у складі тендерної пропозиції, неприпустимим є використання **замовником як відкритих джерел будь-яких інтернет-сторінок та вебсайтів**. Пам'ятаємо, що за порушення вимог Закону службові (посадові) особи, уповноважена особа замовника та керівники замовників несуть відповідальність згідно із законами України.

Детально про звернення читайте на порталі RADNUK.COM.UA в статтях «Чи має право замовник звернутися за підтвердженням інформації, наданої учасником, у відкритих торгах? Який алгоритм?», «Розглядаємо практичні ситуації відмови учасникові в участі у зв'язку з наданням недостовірної інформації» та «Правильно чи ні: (не)достовірна інформація».